

Republika Hrvatska

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

**Program dodjele državnih potpora za zaštitu okoliša za
razdoblje 2015.-2017.**

Zagreb, rujan 2015. godine

Na temelju članka 10. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost („Narodne novine“, broj 107/03 i 144/12), članka 21. Statuta Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost („Narodne novine“, broj 193/03, 73/04, 116/08, 101/09, 118/11, 67/13, 70/14 i 155/14 – pročišćeni tekst), Pravilnika o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda („Narodne novine“, broj 18/09, 42/12, 73/13, 29/14 i 155/14), te u skladu sa Zakonom o državnim potporama („Narodne novine“, broj 47/14) i Uredbom Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014.), a po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva financija o usklađenosti sa Smjernicama politike državnih potpora za razdoblje 2015.-2017., Klasa: 302-01/15-01/52, Urbroj: 513-06-02-15-11 od 26. kolovoza 2015. godine, direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, donosi

Program dodjele državnih potpora za zaštitu okoliša za razdoblje 2015.-2017.

Opće odredbe

I.

Program dodjele državnih potpora za zaštitu okoliša za razdoblje 2015.-2017. (dalje: Program) sadrži mjere državnih potpora koje su namijenjene provedbi politike zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u Republici Hrvatskoj, odnosno provedbi nacionalnih propisa s ovog područja, kao i međunarodnih obveza Republike Hrvatske, osobito onih koje proizlaze iz članstva u Europskoj uniji. Radi se o Programu državnih potpora namijenjenih zaštiti okoliša koji sadrži potpore za različite namjene poticanja veće zaštite okoliša, koje se, sukladno uvjetima uređenim ovim Programom i propisima s područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, mogu dodjeljivati svim gospodarskim subjektima (dalje: poduzetnicima) koji obavljaju djelatnost u Republici Hrvatskoj, u skladu s postupkom uređenim Pravilnikom o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda (dalje: Pravilnik o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava), Pravilnikom o postupku objavljivanja natječaja i o odlučivanju o odabiru korisnika sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

(dalje: Pravilnik o postupku objavljivanja natječaja), Godišnjim programom raspisivanja javnih poziva i natječaja za neposredno sufinanciranje (dalje: Godišnji program Fonda) i ostalim aktima Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

II.

Pravni temelj za dodjelu potpora za zaštitu okoliša sukladno ovom Programu sadržan je u sljedećim zakonima i propisima Republike Hrvatske:

- Zakonu o Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost („Narodne novine“ broj 107/03 i 144/12),
- Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13),
- Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13 i 78/15),
- Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 130/11 i 47/14),
- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13),
- Zakonu o energiji („Narodne novine“, broj 120/12 i 14/14),
- Zakonu o energetska učinkovitosti („Narodne novine“ broj 127/14),
- Zakonu o državnim potporama („Narodne novine“ broj 47/14),
- Odluci Vlade Republike Hrvatske o donošenju Smjernica politike državnih potpora za razdoblje 2015.-2017. („Narodne novine“ broj 147/14),
- Pravilniku o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda („Narodne novine“ broj 18/09, 42/12, 73/13, 29/14 i 155/14; dalje: Pravilniku o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava),
- Pravilniku o postupku objavljivanja natječaja i o odlučivanju o odabiru korisnika sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost („Narodne novine“ broj 153/11, 29/14 i 155/14; dalje: Pravilniku o postupku objavljivanja natječaja).

III.

Državne potpore iz ovog Programa su potpore za zaštitu okoliša sadržane u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivim s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora¹ (dalje: Uredba Komisije br. 651/2014), a posebice potpore na koje se odnosi Odjeljak 7. Potpore za zaštitu okoliša, odnosno članci 36., 37., 38., 40., 41., 45., 46., 47. i 49. ove Uredbe.

¹ SL L 187 od 26. lipnja 2014.

Cilj Programa

IV.

Cilj ovog Programa je dodjela državnih potpora namijenjenih povećanju razine zaštite okoliša i poboljšanju kvalitete okoliša kao i državnih potpora namijenjenih promicanju veće energetske učinkovitosti i štednje energije te potpora namijenjenih promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije sve s krajnjim ciljem stvaranja uvjeta za održivi rast, učinkovitu uporabu resursa i konkurentnije gospodarstvo u Republici Hrvatskoj.

Definicije

V.

Za potrebe ovog Programa pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

- 1) „potpora“ znači svaka mjera koja ispunjava sve kriterije utvrđene u članku 107. stavku 1. Ugovora;
- 2) „program potpora“ znači akt na temelju kojeg se mogu, bez potrebe za daljnjim provedbenim mjerama, dodjeljivati pojedinačne potpore poduzetnicima koji su utvrđeni u aktu na općenit i apstraktan način te svaki akt na temelju kojeg se potpora koja nije povezana s određenim projektom može dodijeliti jednom poduzetniku ili više njih na neodređeno razdoblje i/ili u neodređenom iznosu;
- 3) „zaštita okoliša“ znači svako djelovanje kojim se ublažava i sprječava šteta nanosena fizičkom okolišu ili prirodnim resursima, nastala zbog djelatnosti korisnika, kojim se smanjuje rizik takve štete ili koji vodi učinkovitijoj uporabi prirodnih resursa, uključujući mjere štednje energije i uporabu obnovljivih izvora energije;
- 4) „norma Unije“ znači:
 - (a) obvezna norma Unije kojom se određuju razine koje pojedinačni poduzetnici moraju postići u pogledu zaštite okoliša; ili
 - (b) obveza na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća² za primjenu najboljih raspoloživih tehnika (NRT) i osiguranje da razine emisija onečišćujućih tvari nisu više nego što bi bile uz primjenu NRT-a; a ako su razine emisija povezane s NRT-om utvrđene u provedbenim aktima na temelju Direktive 2010/75/EU, te će razine biti primjenjive za potrebe ovog Programa; ako su razine izražene kao raspon, primjenjivat će se granica postizanja NRT-a;
- 5) „energetska učinkovitost“ znači količina uštedene energije utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije provedbe mjere poboljšanja energetske

² SL L 24, 29.1.2008., str. 8

učinkovitosti, uz osiguranje normalizacije vanjskih uvjeta koji utječu na potrošnju energije;

- 6) „visokoučinkovita kogeneracija“ znači kogeneracija koja odgovara definiciji visokoučinkovite kogeneracije utvrđene u članku 2. stavku 34. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ³;
- 7) „kogeneracija“ ili suproizvodnja toplinske i električne energije (CHP) znači istovremena proizvodnju toplinske i električne i/ili mehaničke energije u jednom procesu;
- 8) „energija iz obnovljivih izvora energije“ znači energija koju proizvode postrojenja koja upotrebljavaju samo obnovljive izvore energije te udio, izražen u kalorijskoj vrijednosti, energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u hibridnim postrojenjima koja upotrebljavaju i konvencionalne izvore energije. Uključuje obnovljivu električnu energiju koja se upotrebljava za punjenje sustava za skladištenje, ali isključuje električnu energiju proizvedenu kao rezultat sustava za skladištenje;
- 9) „obnovljivi izvori energije“ znači sljedeće obnovljive nefosilne izvore energije: energija vjetra, solarna, aerotermalna, geotermalna, hidrotermalna i oceanska energija, energija vode, energija biomase, energija iz plinova s odlagališta, plinova iz postrojenja za preradu otpadnih voda i bioloških plinova;
- 10) „biogorivo“ znači tekuće ili plinovito gorivo za potrebe prometa koje se proizvodi iz biomase;
- 11) „održivo biogorivo“ znači biogorivo koje ispunjava uvjete održivosti uređene člankom 17. Direktive 2009/28/EZ;
- 12) „biogorivo proizvedeno iz prehrambenih sirovina“ znači biogorivo iz žitarica i ostalih kultura bogatih škrobom, šećernih kultura i uljarica kako je utvrđeno u Prijedlogu Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora⁴;
- 13) „nova i inovativna tehnologija“ znači nova i nedokazana tehnologija u odnosu na vrhunsku tehnologiju u industriji, koja nosi rizik tehnološkog ili industrijskog neuspjeha i nije optimizacija ili poboljšanje postojeće tehnologije;
- 14) „biomasa“ znači biološki razgradiva frakcija proizvoda, otpada i ostataka iz poljoprivrede (uključivo tvari životinjskog i biljnog podrijetla), šumarstva i s tim povezanih industrija, uključivo ribarstvo i akvakulturu, te biološki plinovi i biološki razgradive frakcije industrijskog i komunalnog otpada;

³ SL L 315, 14.11.2012., str. 1

⁴ COM (2012)595, 17.10.2012.

- 15) „onečišćena lokacija“ znači lokacija na kojoj je potvrđena prisutnost opasnih tvari, koju je uzrokovao čovjek, do te mjere da predstavlja znatan rizik za zdravlje ljudi ili okoliš uzimajući u obzir trenutačnu ili odobrenu buduću uporabu zemljišta;
- 16) „načelo „onečišćivač plaća““ – znači da troškove mjera koje su usmjerene na onečišćenje treba snositi onečišćivač koji uzrokuje onečišćenje;
- 17) „onečišćenje“ znači štetu koju je prouzročio onečišćivač izravno ili neizravno nanoseći štetu okolišu, odnosno stvarajući uvjete koji vode takvoj šteti za fizički okoliš ili prirodna bogatstva;
- 18) „energetski učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje“ znači sustav centraliziranog grijanja i hlađenja koji odgovara definiciji sustava učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja utvrđenoj u članku 2. stavcima 41. i 42. Direktive 2012/27/EU. Definicija uključuje postrojenja za proizvodnju grijanja/hlađenja i mrežu (uključivo povezane objekte) potrebnu za distribuciju grijanja/hlađenja od proizvodnih jedinica do prostora potrošača;
- 19) „onečišćivač“ znači osoba koja izravno ili neizravno nanosi štetu okolišu ili stvara uvjete koji vode takvoj šteti;
- 20) „ponovna uporaba“ znači svaki postupak kojim se proizvod ili komponente koje nisu otpad ponovo upotrebljavaju za istu namjenu za koju su izvorno zamišljeni;
- 21) „priprema za ponovnu uporabu“ znači svaki postupak provjeravanja, čišćenja ili popravljivanja radi uporabe koji se proizvodi ili sastojci proizvoda koji su postali otpad pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne prerade;
- 22) „recikliranje“ znači svaki postupak uporabe kojim se otpad prerađuje u proizvode, materijale ili tvari namijenjene njihovoj izvornoj uporabi ili nekoj drugoj svrsi. Ono obuhvaća preradu organskog materijala, ali ne i energetske uporabu, preradu u materijal koji se rabi kao gorivo ili materijal za nasipavanje;
- 23) „vrhunac tehnologije“ znači proces u kojem je ponovna uporaba otpadnog proizvoda u proizvodnji konačnog proizvoda ekonomski profitabilna uobičajena praksa. Ako je to prikladno, izraz „vrhunac tehnologije“ mora se tumačiti sa stajališta tehnologije Unije i unutarnjeg tržišta Unije;
- 24) „primarna poljoprivredna proizvodnja“ znači proizvodnja proizvoda iz tla ili stočarstva navedenih u Prilogu I. Ugovora bez obavljanja dodatnih radnji kojima bi se promijenila priroda tih proizvoda;
- 25) „prerada poljoprivrednih proizvoda“ znači svako djelovanje na poljoprivrednom proizvodu čiji je rezultat proizvod koji je i sam poljoprivredni proizvod, osim djelatnosti na poljoprivrednim proizvodima koje su neophodne za pripremu životinjskih ili biljnih proizvoda za prvu prodaju;
- 26) „datum dodjele potpore“ znači datum na koji je temeljem nacionalnog prava korisniku dodijeljeno zakonsko pravo na primanje potpore;
- 27) „operativna dobit“ znači razlika između diskontiranih prihoda i diskontiranih operativnih troškova tijekom relevantnog trajanja ulaganja ako je ta razlika pozitivna. Operativni troškovi obuhvaćaju troškove kao što su troškovi osoblja,

materijala, ugovornih usluga, komunikacije, energije, održavanja, najma i administrativni troškovi, a za potrebe ovog Programa isključuju troškove amortizacije i troškove financiranja ako su oni obuhvaćeni potporama za ulaganja;

- 28) „konkurentan natječajni postupak“ je nediskrimirajući postupak prikupljanja ponuda kojim se predviđa sudjelovanje dostatnog broja poduzetnika i kojim se potpore dodjeljuju bilo na temelju početne ponude koju je ponuđač dostavio ili na temelju dražbovne cijene. Osim toga, proračun ili obujam povezan s natječajnim postupkom obvezujuće je ograničenje, tako da potporu ne mogu dobiti svi sudionici postupka;
- 29) „bruto ekvivalent bespovratnog sredstva“ znači iznos potpore ako je korisniku dodijeljena u obliku bespovratnog sredstva, prije odbitka poreza ili drugih naknada.

Za sve ostale izraze i pojmove koji se koriste u ovom Programu, izvan područja zaštite okoliša, a njihove definicije nisu detaljno opisane u stavku 1. ove točke, primjenjuju se definicije iz članka 2. Uredbe Komisije br. 651/2014.

Davatelj državnih potpora za zaštitu okoliša

VI.

Davatelj državnih potpora sukladno ovom Programu je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Radnička cesta 80., 10 000 Zagreb.

Vrste državnih potpora za zaštitu okoliša

VII.

Radi provedbe ovog Programa, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje: Fond), dodjeljivat će:

- 1) Potpore za ulaganje kojim se poduzetnicima omogućuje da premaše norme Unije za zaštitu okoliša ili povećaju razinu zaštite okoliša u nedostatku normi Unije,
- 2) Potpore za ulaganje za ranu prilagodbu budućim normama Unije,
- 3) Potpore za ulaganje u mjere energetske učinkovitosti,
- 4) Potpore za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju,
- 5) Potpore za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije,
- 6) Potpore za ulaganje u zbrinjavanje onečišćenih lokacija,
- 7) Potpore za ulaganje u energetske učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje,
- 8) Potpore za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada, i
- 9) Potpore za studije zaštite okoliša.

U skladu s Uredbom Komisije br. 651/2014 državna potpora za navedene namjene (1-9) ne može premašiti najviši iznos od 15.000.000 EUR (petnaest milijuna eura) po poduzetniku po projektu ulaganja. Iznimno, za ulaganje u zbrinjavanje onečišćenih lokacija (6) kao i za ulaganje u distribucijsku mrežu za energetski učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje (7) državna potpora se može dodijeliti do najvišeg iznosa od 20.000.000 EUR (dvadeset milijuna eura) po poduzetniku po projektu ulaganja.

Fond će dodjeljivati potpore za namjene pod rednim brojevima 1-9 iz stavka prvog ove točke u skladu s pravilima za dodjelu potpora koja su detaljno opisani u ovom Programu, te poštujući namjene, maksimalnu visinu i intenzitete potpora, kao i ostale uvjete dodjele potpore za zaštitu okoliša koji su propisani Uredbom Komisije br. 651/2014.

Fond može sukladno Godišnjem programu Fonda, za pojedinu vrstu i namjenu potpore odrediti niži iznos potpore od maksimalno dopuštenog Uredbom Komisije br. 651/2014, polazeći pritom od strateškog interesa odnosno prioriteta zaštite okoliša, kvalitete konkretnog projekta zaštite okoliša i cilja koji se njime postiže, raspoloživih sredstava i drugih čimbenika od bitnog utjecaja na stanje zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj.

Trajanje Programa

VIII.

Ovaj Program primjenjivat će se od dana 9. rujna 2015. godine kada je objavljen na mrežnoj stranici Fonda do 31. prosinca 2017. godine.

Instrumenti dodjele državnih potpora

IX.

Državne potpore iz ovog Programa, Fond će dodjeljivati u obliku bespovratnih sredstava (subvencija) i zajmova pod povoljnijim uvjetima sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava.

Fond će prilikom objave javnog natječaja za dodjelu potpora sukladno ovom Programu, navesti i instrument dodjele potpora prema namjeni državne potpora iz poglavlja VII. Programa (1-9).

Potporu sadržanu u zajmu pod povoljnijim uvjetima, Fond će dodijeliti na temelju izračuna bruto novčane vrijednosti potpore sadržane u zajmu pod povoljnijim uvjetima temeljem osnovne referentne stope objavljene u „Službenom listu“ Europske unije, koja je u primjeni

na dan kada je potpora odobrena. Osnovna referentna stopa uvećava se za određeni iznos baznih bodova, ovisno o kreditnom rejtingu korisnika potpore i ponuđenim instrumentima osiguranja, na sljedeći način:

Kreditni rejting	Razina kreditnog osiguranja		
	Visoka	Normalna	Niska
Jak (AAA-A)	60	75	100
Dobar (BBB)	75	100	220
Zadovoljavajući (BB)	100	220	400
Slab (B)	220	400	650

Prilikom dokazivanja kreditnog rejtinga korisnici su dužni od poslovne banke ili agencije za procjenu kreditnog rejtinga pribaviti potpisanu i ovjerenu Izjavu, koju dostavljaju Fondu uz zahtjev za dodjelu potpore. Iznimno, kreditni rejting za male i srednje poduzetnike može utvrditi i Fond na bazi postojećih financijskih izvješća.

Prilikom ocjene razine kreditnog osiguranja, Fond će smatrati pod normalnim kreditnim osiguranjem ako je zajam osiguran kolateralom koji pokriva najmanje 100 % zajma.

Izračunata potpora predstavlja diskontirani iznos kamata (osnovna referentna stopa + stopa iz tablice), za cijelo vrijeme otplate zajma i ne smije premašiti dozvoljeni iznos potpore iz točke VII. Programa.

Diskontirana stopa izračunava se na način da se na osnovnu referentnu stopu doda iznos od 100 (sto) baznih bodova.

Korisnici državnih potpora

X.

Korisnici državnih potpora sukladno ovom Programu su mali, srednji i veliki poduzetnici koji obavljaju gospodarsku djelatnost u Republici Hrvatskoj. Malim i srednjim poduzetnikom smatraju se poduzetnici koji ispunjavaju uvjete utvrđene u Prilogu I. Uredbe Komisije br. 651/2014, a velikim poduzetnikom se smatra poduzetnik koji premašuje navedene uvjete ili

prelazi povrhu navedenih uvjeta iz Priloga I. Uredbe Komisije 651/2014. U skladu s Prilogom I. Uredbe Komisije br. 651/2014. malim i srednjim poduzetnikom smatra se poduzetnik koji ima manje od 250 zaposlenih i godišnji promet koji ne premašuje 50.000.000 EUR (pedeset milijuna eura) i/ili godišnju bilancu koja ne premašuje 43.000.000 EUR (četrdeset tri milijuna eura). U okviru ove kategorije poduzetnika, malim poduzetnikom smatra se onaj poduzetnik koji ima manje od 50 zaposlenih, i čiji godišnji promet i/ili bilanca ne premašuje 10.000.000 EUR (deset milijuna eura). Velikim poduzetnikom smatra se poduzetnik koji ne ispunjava gore navedene uvjete i poduzetnik u kojem s 25% ili više kapitala ili glasačkih prava raspolaže izravno ili neizravno, zajedno ili samostalno, jedno ili više tijela javne vlasti.

Poduzetnik je dužan, uz zahtjev za dodjelu potpore sukladno ovom Programu priložiti pisanu izjavu u kojoj će navesti sva povezana društva.

Povezanim društvima u smislu stavka 3. ove točke sukladno Prilogu I. Uredbe Komisije br. 651/2014 smatraju se društva među kojima postoji jedna od sljedećih veza:

- (a) Jedno društvo ima većinu glasačkih prava u drugom društvu na temelju dionica ili uloga u temeljenom kapitalu,
- (b) Jedno društvo ima pravo imenovati ili smijeniti člana ili više članova uprave i nadzornog odbora drugog društva,
- (c) Jedno društvo ima pravo ostvarivati vladajući utjecaj na drugo društvo na temelju ugovora sklopljenog s tim društvom ili na temelju odredbe njegova statuta ili društvenog ugovora,
- (d) Jedno društvo, koje je vlasnik udjela ili član drugog društva, samo kontrolira, prema dogovoru s drugim vlasnicima udjela ili članovima tog društva, većinu glasačkih prava vlasnika udjela ili članova u tom društvu.

Pretpostavlja se da ne postoji vladajući utjecaj ako se ulagači navedeni u podstavku dva stavka 2. članka 3. Priloga I. Uredbe Komisije br. 651/2014 ne uključuju izravno ili neizravno u upravljanje dotičnim društvom, ne dovodeći u pitanja svoja vlasnička prava.

Povezanim se smatraju i društva koja su međusobno povezana preko jednog ili više drugih društava, odnosno bilo kojeg ulagača navedenog u stavku 2. članka 3. Priloga I. Uredbe Komisije br. 651/2014, na bilo koji način opisan u podstavku dva toga stavka.

Povezanim se smatraju i društva koja jednu od povezanosti iz navedenih odredbi stavka 2. članka 3. Priloga I. Uredbe Komisije br. 651/2014, ostvaruju putem fizičke osobe odnosno bilo kojeg ulagača opisanog u prvom podstavku toga stavka.

Poticajni učinak državnih potpora

XI.

Ovaj Program se odnosi isključivo na državne potpore koje imaju poticajni učinak. Smatrat će se da potpora ima poticajni učinak ako korisnik potpore podnese Fondu pisani zahtjev za dodjelu potpore prije početka radova na projektu ili prije nego što je započeo aktivnost za koju traži potporu.

Početak radova u smislu prethodnog stavka znači početak građevinskih radova povezanih s ulaganjem ili prvu zakonsku obvezu za naručivanje opreme ili bilo koju drugu obvezu koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupa prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i izradu studija izvodivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova“ znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom.

Pisani zahtjev za dodjelu potpore mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- 1) naziv i veličinu poduzetnika,
- 2) opis projekta, uključivo planirani dan početka i dan završetka projekta,
- 3) lokaciju projekta,
- 4) opis troškova projekta,
- 5) vrstu i iznos potpore odnosno javnog financiranja projekta.

Ocjena učinka potpora po ovom Programu pratit će se kroz sljedeće pokazatelje:

- dostignuta razina (u postotnom iznosu) korištenja energije iz obnovljivih izvora energije u trenutku dodjele potpore u usporedbi s razinom nakon realizacije ulaganja sukladno ovom Programu, mjereno u odnosu na planirani cilj od 20% u 2020;
- dostignuta razina (u postotnom iznosu) planiranog smanjenja potrošnje primarne energije u trenutku dodjele potpore u usporedbi s razinom nakon realizacije ulaganja sukladno ovom Programu, mjereno u odnosu na planirani cilj smanjenja potrošnje primarne energije za 20% do 2020. godine;
- dostignuti stupanj (u postotnom iznosu) povećanja energetske učinkovitosti u trenutku dodjele potpore u usporedbi s razinom nakon realizacije ulaganja sukladno ovom Programu, mjereno u odnosu na planirani cilj povećanja energetske učinkovitosti za 20% do 2020. godine;
- dostignuta razina (u postotnom iznosu) smanjenja stakleničkih plinova u trenutku dodjele potpore u usporedbi s razinom nakon ulaganja sukladno ovom Programu, mjereno u odnosu na planirani cilj smanjivanja stakleničkih plinova za 20% do kraja 2020. godine;

- dostignuta razina ostvarenog udjela proizvodnje električne energije iz kogeneracijskih postrojenja, čija se proizvodnja električne energije isporučuje distribucijskoj mreži u trenutku dodjele potpore u usporedbi s razinom nakon ulaganja sukladno ovom Programu, mjereno u odnosu na planirani cilj od najmanje 4% do kraja 2020. godine.

Pored mjerljivih pokazatelja učinaka potpora iz ovog Programa, očekivani učinci su i sljedeći:

- povećanje broja poduzetnika koje će potpore potaknuti na veća ulaganja s ciljem premašivanja postojećih normi Unije za zaštitu okoliša ili na ulaganja u nedostatku normi Unije za zaštitu okoliša, odnosno na ulaganja radi rane prilagodbe budućim normama Unije, što bez potpora ne bi bio slučaj;
- uvođenje novih ili unapređenje postojećih tehnologija osobito kada se radi o ulaganjima u visokoučinkovitu kogeneraciju ili ulaganjima u energetske učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje;
- povećanje interesa za ulaganja u prikupljanje, recikliranje i ponovnu uporabu otpada što će bitno smanjiti opasnosti za okoliš ali i povećati zaposlenost u ovom sektoru.

Intenzitet državne potpore i prihvatljivi troškovi

XII.

Za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova, svi iznosi koji se upotrebljavaju trebaju biti iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Prihvatljivi troškovi popraćuju se pisanim dokazima koji trebaju biti jasni, konkretni i ažurirani.

Ako se potpora ne dodjeljuje u obliku bespovratnog sredstva, iznos potpore jednak je bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva.

Potpore koje se isplaćuju u više obroka treba diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Prihvatljive troškove treba diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Kamatna stopa koju treba primijeniti pri diskontiranju diskontirana je kamatna stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele potpore.

Zbrajanje (kumulacija) državnih potpora

XIII.

Pri utvrđivanju poštuju li se pragovi prijave iz poglavlja VII. i maksimalni intenziteti iz poglavlja XV. ovog Programa, u obzir se uzima ukupni iznos državnih potpora za djelatnost, projekt ili poduzetnika kojima je dodijeljena potpora.

Ako se financiranje Unije kojim centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili druga tijela Unije koja nisu pod izravnom ili neizravnom kontrolom države članice kombinira s državnim potporama, za potrebe određivanja poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore ili maksimalni iznosi potpore, u obzir se uzimaju samo državne potpore, pod uvjetom da ukupan iznos javnog financiranja dodijeljen u odnosu na iste prihvatljive troškove ne premašuje najpovoljniju stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva Unije.

Državna potpora koje se dodjeljuju sukladno ovom Programu može se zbrajati (kumulirati) s bilo kojom drugom državnim potporom pod uvjetom da se ne radi o istim prihvatljivim troškovima koje je moguće utvrditi.

Ako se radi o istim prihvatljivim troškovima, za koje je poduzetnik dobio potporu od različitih davatelja potpore, odnosno iz različitih izvora, tada je zbrajanje dopušteno samo pod uvjetom ako to zbrajanje ne dovodi do premašivanja najvišeg intenziteta potpore ili iznosa potpore koji je utvrđen za tu vrstu potpora sukladno ovom Programu.

Državne potpore iz ovog Programa ne mogu se zbrajati s *de minimis* potporama u odnosu na iste prihvatljive troškove, ako bi takvo zbrajanje dovelo do premašivanja intenziteta potpore koji je za određenu vrstu potpore utvrđen Programom.

Prilikom utvrđivanja poštuju li se odredbe ove točke o zbrajanju potpora, Fond će uzimati u obzir sve iznose potpora koje su određenom poduzetniku, projektu ili aktivnosti dodijeljene iz državnih/javnih izvora neovisno o tomu radi li se o sredstvima Fonda ili drugih davatelja potpora na razini središnje države ili sredstvima dodijeljenim od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Izuzeća od primjene ovog Programa

XIV.

Ovaj se Program ne primjenjuje:

- 1) na državne potpore za djelatnosti koje su povezane s izvozom u treće zemlje ili države članice Europske unije, to jest potpore koje su izravno povezane s izvezenim količinama određenih proizvoda, uspostavom i radom distribucijske mreže ili ostalim tekućim troškovima povezanim s izvoznom djelatnošću,
- 2) na državne potpore uvjetovane davanjem prednosti uporabi domaćih proizvoda u odnosu na uvezene proizvode,
- 3) na državne potpore poduzetnicima u teškoćama, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

(a) U slučaju društva s ograničenom odgovornošću (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova vlasničkog kapitala izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji premašuje polovicu temeljnog vlasničkog kapitala. Za potrebe ove odredbe „društvo s ograničenom odgovornošću” odnosi se posebno na dvije vrste društava navedene u Prilogu I. Direktivi 2013/34/EU (1), a „vlasnički kapital” obuhvaća, prema potrebi, sve premije na emitirane dionice;

(b) U slučaju društva u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u financijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. Za potrebe ove odredbe „društvo u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva” odnosi se posebno na vrste društava navedene u Prilogu II. Direktivi Vijeća 2013/34/EU.

(c) Ako se nad poduzetnikom provodi cjelokupni stečajni postupak ili on ispunjava kriterije u skladu s nacionalnim pravom da se nad njim provede cjelokupni stečajni postupak na zahtjev vjerovnika;

(d) Ako je poduzetnik primio potporu za sanaciju, a još nije nadoknadio zajam ili okončao jamstvo, ili je primio potporu za restrukturiranje, a još je podložan planu restrukturiranja;

(e) U slučaju poduzetnika koji nije MSP, ako je tijekom zadnje dvije godine: (1) omjer knjigovodstvenog duga i kapitala poduzetnika bio veći od 7,5 i (2) EBITDA koeficijent pokriva kamata poduzetnika bio je niži od 1,0;

Državne potpore iz ovog Programa ne mogu se dodijeliti ni:

- 1) poduzetnicima koji podliježu neizvršenom povratu potpora slijedom prethodne odluke Europske komisije, kako je navedeno u članku 1. točke 4. (a) Uredbe Europske komisije br. 651/2014, kojom se potpora ocjenjuje nezakonitom i neusklađenom sa zajedničkim tržištem,
- 2) poduzetnicima koji nemaju barem poslovnu jedinicu ili podružnicu registriranu u Republici Hrvatskoj u trenutku plaćanja potpore,
- 3) poduzetnicima koji ne dostave sve podatke i dokumentaciju koju zatraži Fond,
- 4) Poduzetnicima u postupku predstečajne nagodbe u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi („Narodne novine“, broj 108/12, 144/12, 81/13, 112/13.),
- 5) Poduzetnicima koji nisu ispunili obveze plaćanja javnih davanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u skladu sa zakonom.

Ako poduzetnici djeluju u sektorima koji se isključuju u podstavcima 1), 2), 3) i 4) ovog stavka, potpore iz ovog Programa ne mogu se dodijeliti:

- 1) poduzetnicima iz sektora ribarstva i akvakulture, u skladu s Uredbom (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju van snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000,
- 2) poduzetnicima iz sektora primarne poljoprivredne proizvodnje, uz iznimku nadoknade za dodatne troškove osim troškova prijevoza u najudaljenijim regijama kako je to utvrđeno člankom 15. Stavkom 2. točkom (b), potpora za savjetodavne usluge u korist MSP-ova, potpora za rizično financiranje, potpora za istraživanje i razvoj, potpora inovacije za MSP-ove, potpora za zaštitu okoliša, potpora za usavršavanje i potpora za radnike u nepovoljnom položaju i radnika s invaliditetom,
- 3) poduzetnicima iz sektora prerade i stavljanja na tržište poljoprivrednih proizvoda, u sljedećim slučajevima:
 - ako se iznos potpora utvrđuje na temelju cijene ili količine tih proizvoda kupljenih od primarnih proizvođača ili stavljenih u promet od strane tih poduzetnika; ili

- ako su potpore uvjetovane njihovim djelomičnim ili potpunim prenošenjem na primarne proizvođače,
- 4) za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena sukladno Odluci Vijeća br. 2010/787.

Ako poduzetnici djeluju u sektorima koji se isključuju u podstavcima 1) 2) ili 3) i u sektorima koji su obuhvaćeni ovim Programom, ovaj se Program primjenjuje samo na potpore koje se dodjeljuju u vezi s tim drugim sektorima ili djelatnostima uz uvjet da se isključeni sektori ili djelatnosti ne koriste tim potporama. Stoga su korisnici potpora iz ovog Programa koji istodobno djeluju u sektorima i djelatnostima koje se isključuju i onima koje su obuhvaćene ovim Programom dužni dostaviti izjavu kojom će jamčiti da će poštivati navedeno, primjerice razdvajanjem djelatnosti ili troškova.

Posebni uvjeti za dodjelu državnih potpora za zaštitu okoliša

XV.

Državne potpore za zaštitu okoliša iz ovog Programa izuzete su od prijave (notifikacije) Europskoj komisiji jer ispunjavaju uvjete skupnih izuzeća iz Uredbe Komisije br. 651/2014.

Državne potpore za zaštitu okoliša dodjeljuju se za namjene kako slijedi.

1) Potpore za ulaganje kojima se poduzetnicima omogućuje da premaše norme Unije za zaštitu okoliša ili povećaju razinu zaštite okoliša u nedostatku normi Unije

Državnu potporu za ulaganje kojom se poduzetnicima omogućuje da premaše norme Unije za zaštitu okoliša ili da povećaju razinu zaštite okoliša u nedostatku norme Unije, Fond će dodijeliti ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 36. Uredbe Komisije br. 651/2014, u poglavlju I. te Uredbe, kao i uvjeti iz ovog Programa, odnosno ako to ulaganje ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

- (1) njime se korisniku potpore omogućuje da poveća razinu zaštite okoliša koja proizlazi iz njegove djelatnosti premašivanjem primjenjivih normi Unije neovisno o eventualnom postojanju obveznih nacionalnih normi koji su stroži od norme Unije, ili
- (2) korisniku potpore se omogućuje da poveća razinu zaštite okoliša koja proizlazi iz njegove djelatnosti u nedostatku normi Unije.

Potpore se neće dodijeliti ako je cilj ulaganja osigurati da se poduzetnici pridržavaju normi Unije koje su već donesene, ali još nisu stupile na snagu. Iznimno od navedenog, potpora se može dodijeliti u sljedećim slučajevima:

- (1) za nabavku novih transportnih vozila za cestovni, željeznički i pomorski promet i promet unutarnjim vodama u skladu s već donesenim normama Unije, ali pod uvjetom da se nabavka provede prije nego što te norme stupe na snagu i da se, nakon što postanu obvezne, ne primjenjuju na vozila kupljena prije tog datuma;
- (2) za prilagodbu već postojećih transportnih vozila za cestovni, željeznički i pomorski promet i promet unutarnjim plovnim putovima, pod uvjetom da norme Unije još nisu stupile na snagu na dan stavljanja u rad tih vozila i da se, nakon što postanu obvezne, ne primjenjuju retroaktivno na ta vozila.

Prihvatljivi troškovi ulaganja za koje se može dodijeliti ova potpora su dodatni troškovi ulaganja koji su neophodni za premašivanje primjenjivih normi Unije ili za povećanje razine zaštite okoliša ako ne postoje norme Unije. Prihvatljivi se troškovi utvrđuju na sljedeći način:

- (1) u slučaju ako se trošak ulaganja u zaštitu okoliša može utvrditi kao zasebno ulaganje u ukupnom trošku ulaganja, taj trošak koji je izravno povezan sa zaštitom okoliša predstavlja prihvatljive troškove;
- (2) u ostalim slučajevima prihvatljivi troškovi ulaganja u zaštitu okoliša utvrđuju se usporedbom sa sličnim ulaganjem koje je manje prihvatljivo za okoliš, a koje bi se uistinu moglo provesti bez dodjele potpore. Dobivena razlika između troškova ulaganja odgovara troškovima povezanim sa zaštitom okoliša i predstavlja prihvatljive troškove.

Troškovi ulaganja moraju biti izravno povezani s ciljem postizanja više razine zaštite okoliša, a ako to nije slučaj, tada se ne radi o prihvatljivim troškovima i potpora se ne može dodijeliti.

Najviši intenzitet potpora za velike poduzetnike za namjene iz ove točke ne smije premašiti 40% prihvatljivih troškova, za srednje poduzetnike 50%, a za male poduzetnike 60%. Uz to, budući da Republika Hrvatska spada u područja koja ispunjavaju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU, odnosno potpomognuta područja, navedeni intenziteti se mogu povećati za još 15 postotnih bodova.

2) Potpore za ulaganje za ranu prilagodbu budućim normama Unije

Državnu potporu kojom se poduzetnici potiču na rano usklađivanje s novim normama Unije kojima se povećava razina zaštite okoliša, a koje još nisu stupile na snagu, Fond će dodijeliti radi prilagodbe budućim normama Unije, u skladu s uvjetima iz članka 37. Uredbe Komisije br. 651/2014, poglavljem I. te Uredbe i ovim Programom, odnosno ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (1) Norme Unije su donesene i ulaganje je izvršeno i dovršeno najmanje jednu godinu prije stupanja na snagu određene norme.
- (2) Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja koji su neophodni za premašivanje postojećih normi Unije. Prihvatljivi troškovi se utvrđuju na sljedeći način:

- (a) u slučaju da se trošak ulaganja u zaštitu okoliša može utvrditi kao zasebno ulaganje u ukupnom trošku ulaganja, taj trošak koji je povezan sa zaštitom okoliša predstavlja prihvatljive troškove,
- (b) u svim ostalim slučajevima troškovi ulaganja u zaštitu okoliša utvrđuju se usporedbom sa sličnim ulaganjem koje je manje prihvatljivo za okoliš, a koje bi se vjerodostojno moglo provesti bez dodjele potpore. Dobivena razlika između ta dva troška ulaganja odgovara troškovima povezanim sa zaštitom okoliša i predstavlja prihvatljive troškove.

Troškovi ulaganja moraju biti izravno povezani s ciljem postizanja više razine zaštite okoliša, a ako to nije slučaj, tada se ne radi o prihvatljivim troškovima i potpora se neće dodijeliti.

Intenzitet potpore za namjene iz ove točke ne smije premašiti:

- 1) 20% prihvatljivih troškova za male poduzetnike, 15% prihvatljivih troškova za srednje poduzetnike i 10% prihvatljivih troškova za velike poduzetnike ako se ulaganje provede i završi u razdoblju dužem od tri godine prije dana stupanja na snagu nove norme Unije;
- 2) 15% prihvatljivih troškova za male poduzetnike, 10% prihvatljivih troškova za srednje poduzetnike i 5% prihvatljivih troškova za velike poduzetnike ako se ulaganje provede i završi u razdoblju između jedne i tri godine prije dana stupanja na snagu nove norme Unije.

Uz to, budući da Republika Hrvatska spada u područja koja ispunjavaju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU, odnosno potpomognuta područja, navedeni intenziteti se mogu povećati za još 15 postotnih bodova.

3) Potpore za ulaganje u mjere energetske učinkovitosti

Državnu potporu za ulaganja kojima se poduzetnicima omogućuje postizanje energetske učinkovitosti Fond će dodijeliti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. Uredbe Komisije br. 651/2014, poglavlja I. te Uredbe, odnosno uvjeti iz ovog Programa.

Ulaganja u povećanje energetske učinkovitosti trebaju doprinijeti ostvarivanju sljedećih ciljeva do 2020. godine:

- smanjenje potrošnje primarne energije za 20%,
- povećanje energetske učinkovitosti za 20%,
- smanjenje stakleničkih plinova za 20%.

Potpore za ulaganje u mjere energetske učinkovitosti se ne dodjeljuju temeljem ove točke Programa ako je cilj poboljšanja osigurati da se poduzetnici pridržavaju normi Unije koje su već donesene, premda još nisu na snazi.

Prihvatljivi troškovi za postizanje više energetske učinkovitosti su dodatni troškovi ulaganja neophodni za postizanje više razine energetske učinkovitosti. Dodatni troškovi se utvrđuju kako slijedi:

- (a) ako se trošak ulaganja u energetska učinkovitost može utvrditi kao zasebno ulaganje u ukupnom trošku ulaganja, taj trošak povezan s energetska učinkovitosti predstavlja prihvatljive troškove;
- (b) u svim ostalim slučajevima troškovi ulaganja u energetska učinkovitost utvrđuju se usporedbom sa sličnim ulaganjem koje je u manjoj mjeri usmjereno na energetska učinkovitost, a koje bi se vjerodostojno moglo provesti i bez potpore. Dobivena razlika između troškova ulaganja odgovora troškovima povezanim s energetska učinkovitosti i predstavlja prihvatljive troškove.

Troškovi ulaganja moraju biti izravno povezani s postizanjem više razine energetske učinkovitosti, a ako to nije slučaj, tada se ne radi o prihvatljivim troškovima i potpora se neće odobriti.

Intenzitet potpore ne smije premašiti 30% prihvatljivih troškova za velike poduzetnike, 40% za srednje poduzetnike i 50% za male poduzetnike. Uz to, budući da Republika Hrvatska spada u područja koja ispunjavaju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU, odnosno potpomognuta područja, navedeni intenziteti se mogu povećati za još 15 postotnih bodova.

4) Potpore za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju

Državnu potporu za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju Fond će dodijeliti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 40. Uredbe Komisije br. 651/2014, poglavlja I. te Uredbe, kao i uvjeti iz ovog Programa, i to:

- 1) Potpora za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju može se dodijeliti isključivo za novo - ugrađene ili obnovljene kapacitete.
- 2) Nova jedinica za kogeneraciju treba u cjelini osigurati uštedu primarne energije u odnosu na odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije sukladno Direktivi 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. godine o energetska učinkovitosti, izmjeni Direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ⁵. Unapređenje postojećeg postrojenja za kogeneraciju ili pretvaranje postojećeg postrojenja za proizvodnju energije u postrojenje za kogeneraciju treba osigurati uštedu primarne energije u usporedbi s izvornim stanjem.

Cilj ulaganja u visokoučinkovitu kogeneraciju je do kraja 2020. godine ostvariti udio proizvodnje električne energije iz kogeneracijskih postrojenja, čija se proizvodnja električne energije isporučuje u prijenosnu, odnosno distribucijsku mrežu, od 4% u ukupnoj neposrednoj potrošnji električne energije.

⁵ SL L 315, 14. 11. 2012., str. 1.

Fond će naročito poticati izgradnju kogeneracijskih postrojenja ukoliko se za dobivanje električne i toplinske energije koriste obnovljivi izvori energije (najčešće kruta biomasa i bioplin).

Prihvatljivi troškovi za koje će Fond dodijeliti potporu za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju su dodatni troškovi ulaganja za opremu koja je potrebna kako bi postrojenje funkcioniralo kao postrojenje za visokoučinkovitu kogeneraciju u usporedbi s konvencionalnim postrojenjima za proizvodnju električne ili toplinske energije istog kapaciteta ili dodatni troškovi ulaganja kako bi se postrojenje nadogradilo do veće učinkovitosti ako postojeće postrojenje već udovoljava pragu visoke učinkovitosti.

Intenzitet potpore za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju ne smije premašiti 45% prihvatljivih troškova kod velikih poduzetnika, 55% za potpore srednjim poduzetnicima, odnosno 65% malim poduzetnicima. S obzirom na to da Republika Hrvatska spada u područja koja ispunjavaju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU-a, odnosno smatra se potpomognutim područjem, navedeni intenziteti se mogu povećati za još 15 postotnih bodova.

5) Potpore za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije

Državnu potporu za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije Fond će dodijeliti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 41. Uredbe Komisije br. 651/2014, poglavlja I. te Uredbe, kao i uvjeti iz ovog Programa.

Cilj koji se treba postići ulaganjem u obnovljive izvore energije je da do 2020. u Republici Hrvatskoj potrošnja iz obnovljivih izvora energije iznosi 20% od ukupne potrošnje energije sukladno Nacionalnom akcijskom planu obnovljivih izvora energije.

Potpore za ulaganje u proizvodnju biogoriva dodjeljuju se samo ako se ulaganja kojima je dodijeljena potpora upotrebljavaju za proizvodnju održivih biogoriva, osim biogoriva proizvedenih iz prehrambenih sirovina. Potpore za ulaganje u prenamjenu postojećih postrojenja za proizvodnju biogoriva iz prehrambenih sirovina u postrojenja za proizvodnju naprednih biogoriva dodjeljuju se na temelju ove točke, samo pod uvjetom da se proizvodnja biogoriva iz prehrambenih sirovina smanji razmjerno novom kapacitetu.

Potpore za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora se neće dodjeljivati:

- 1) za biogoriva koja podliježu obvezi opskrbe ili miješanja;
- 2) za postrojenja za proizvodnju energije vode koja nisu u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta.

Potpore za ulaganje dodijelit će se isključivo za nova postrojenja i ne dodjeljuju se, niti ne isplaćuju nakon početka rada tih postrojenja, te su neovisne od rezultata.

Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora. Navedeni se troškovi utvrđuju na sljedeći način:

- (a) ako se troškovi ulaganja u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u ukupnom trošku ulaganja mogu utvrditi kao zasebno ulaganje, odnosno kao lako uočljiva i prepoznatljiva „dodatna komponenta“ na već postojećem objektu, taj trošak povezan s obnovljivom energijom je prihvatljivi trošak;
- (b) ako se troškovi ulaganja u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora mogu utvrditi usporedbom sa sličnim ulaganjem koje je manje prihvatljivo za okoliš, a koje bi se vjerodostojno moglo provesti i bez potpore, tada se ta razlika u troškovima, odnosno razlika između troškova ulaganja u jednom i drugom slučaju, smatra troškovima povezanim s obnovljivom energijom i predstavlja prihvatljive troškove;
- (c) za mala postrojenja kod kojih nije moguće utvrditi ulaganja koje je manje prihvatljivo za okoliš jer ne postoje slična postrojenja, prihvatljivim će se smatrati ukupni troškovi ulaganja za postizanje više razine zaštite okoliša.

Troškovi koji nisu izravno povezani s postizanjem više razine zaštite okoliša nisu prihvatljivi.

Intenzitet potpore ne smije premašiti:

- 1) 45% prihvatljivih troškova za velike poduzetnike ako se ti troškovi izračunavaju na temelju podstavka (a) ili podstavka (b) stavka 6. ove točke;
- 2) 30% prihvatljivih troškova za velike poduzetnike ako se oni izračunavaju na temelju podstavka (c) stavka 6 ove točke.

Intenzitet potpore za srednje poduzetnike može se povećati za 10 postotnih bodova, pa iznosi najviše 55% odnosno 40% prihvatljivih troškova, te za 20 postotnih bodova malim poduzetnicima, pa iznosi 65% odnosno 50% prihvatljivih troškova. S obzirom na to da Republika Hrvatska spada u područja koja ispunjavaju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU-a, odnosno smatra se potpomognutim područjem, navedeni intenziteti se mogu povećati za još 15 postotnih bodova.

Iznimno od prethodnog stavka, Fond može povećati intenzitet potpore na 100% prihvatljivih troškova na temelju provedbe konkurentnog javnog natječaja za dodjelu potpora za ulaganje u obnovljive izvore energije temeljem transparentnih, jasnih i unaprijed utvrđenih kriterija na nediskriminirajućoj osnovi i uz sudjelovanje svih zainteresiranih poduzetnika. Ukupan iznos sredstava Fonda za ove svrhe ograničavajući je čimbenik u odnosu na broj poduzetnika koji mogu dobiti potporu za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije, pri čemu se potpora može dodijeliti isključivo na temelju početne ponude koju podnese ponuditelj, te su stoga isključeni naknadni pregovori.

6) Potpore za ulaganje u zbrinjavanje onečišćenih lokacija

Državnu potporu za ulaganje u zbrinjavanje onečišćenih lokacija Fond će dodijeliti u skladu s pravilima o dodjeli potpora sadržanima u članku 45. Uredbe Komisije br. 651/2014, poglavlja I. te Uredbe i ovim Programom.

Potpore iz stavka 1. se može dodijeliti ako ulaganje dovodi do otklanjanja štete u okolišu, uključujući štetu nanесenu kakvoći tla ili površinskih ili podzemnih voda.

Državna potpore za namjene iz ove točke neće se dodijeliti pravnoj ili fizičkoj osobi odgovornoj za štetu u okolišu. Potpora je opravdana u slučaju ako sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i Zakonom o zaštiti okoliša nije moguće odrediti osobu odgovornu za onečišćenje, polazeći pritom od uvjeta o odgovornosti za zaštitu okoliša u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu sukladno odgovarajućim pravilima Unije, a osobito Direktivi 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu⁶ i izmjenama odnosno Direktivom 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina⁷, Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, direktivama Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EEZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbom (EZ) br. 1013/2006⁸ i Direktivom 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ⁹. Osoba koja je odgovorna za štetu u okolišu dužna je sama, bez državne potpore, financirati otklanjanje te štete sukladno načelu „onečišćivač plaća“.

Potpore se sukladno ovom Programu može dodijeliti osobi odgovornoj za rad na sanaciji ili dekontaminaciji (pravnoj osobi koja provodi sanaciju) ako nije moguće odrediti osobu odgovornu za štetu ili ta osoba ne može snositi štetu.

Prihvatljivi troškovi koji se mogu financirati dodjelom potpore iz ove točke su svi troškovi nastali poslovima zbrinjavanja onečišćene lokacije, koje je potrebno umanjiti za iznos procijenjene povećane vrijednosti zemljišta. Svi rashodi koji su određenom poduzetniku nastali prilikom sanacije lokacije, bez obzira mogu li se ti rashodi prikazati kao dugotrajna imovina u njegovoj bilanci, smatraju se prihvatljivim ulaganjem odnosno opravdanim troškovima sanacije onečišćenih lokacija.

Priznaje se samo procjena koju izvrši neovisni procjenitelj.

Intenzitet potpore može iznositi do 100% prihvatljivih troškova zbrinjavanja onečišćene lokacije.

⁶ SL L 143, 30.4.2004., str. 56.

⁷ SL L 102, 11.4.2006., str. 1.

⁸ SL L 140, 5.6.2009., str. 114.

⁹ SL L 178, 28.6.2013., str.66.

7) Potpore za ulaganje u energetske učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje

Državnu potporu za ulaganje u energetske učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje Fond će dodijeliti u skladu s pravilima za dodjelu potpora sadržanim u članku 46. Uredbe Komisije br. 651/2014, poglavljem I. te Uredbe i ovim Programom.

Prihvatljivi troškovi za postrojenja za proizvodnju su dodatni troškovi potrebni za izgradnju, proširenje i preuređenje jedne ili više proizvodnih jedinica kako bi one djelovale kao energetske učinkovite sustave centraliziranoga grijanja i hlađenja u usporedbi s konvencionalnim postrojenjem. Ulaganje je sastavni dio sustava energetske učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja.

Intenzitet potpore za namjene iz ove točke ne može premašiti 45% prihvatljivih troškova za velike poduzetnike, 55% za srednje i 65% za male poduzetnike. S obzirom na to da Republika Hrvatska spada u područja koja ispunjavaju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU, odnosno potpomognuta područja, navedeni intenziteti se mogu povećati najviše za još 15 postotnih bodova.

Ako se radi o izgradnji distribucijske mreže, tada se prihvatljivim troškovima smatraju svi troškovi ulaganja. Iznos potpore u tom slučaju ne smije premašiti razliku između prihvatljivih troškova i operativne dobiti. Operativna dobit oduzima se od prihvatljivih troškova *ex ante* ili mehanizmom povrata sredstava.

8) Potpore za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada

Fond će dodijeliti državnu potporu za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada, a u skladu s člankom 47. Uredbe Komisije br. 651/2014, poglavlja I. te Uredbe i ovim Programom.

Potpora za ulaganje dodijelit će se za recikliranje i ponovnu uporabu otpada ako su otpad proizveli drugi poduzetnici.

Reciklirani ili ponovno upotrijebljeni materijali koji se obrađuju u suprotnom bi bili odbačeni ili obrađeni na način koji je manje prihvatljiv za okoliš. Potpora za postupke uporabe otpada koji nisu recikliranje ne može se dodijeliti temeljem ovog Programa.

Potpora za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada neće se dodjeljivati kako bi se izravno ili neizravno onečišćivači oslobađali od obveza sukladno pravu Europske unije u pogledu troškova vezanih uz zbrinjavanje otpada, a koji se smatraju redovitim troškom poduzetnika.

Potpora će se dodjeljivati za ulaganje koje premašuje vrhunac tehnologije.

Ulaganjem se ne povećava samo potražnja za materijalima koji će se reciklirati, već se povećava i prikupljanje tih materijala.

Prihvatljivi troškovi temeljem kojih će se dodjeljivati potpore za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada su dodatni troškovi neophodni pri ulaganju koje dovodi do bolje ili učinkovitije djelatnosti recikliranja ili ponovne uporabe otpada u usporedbi s konvencionalnim postupkom recikliranja i ponovne uporabe otpada uz isti kapacitet koji bi bio izgrađen bez dodjele potpore.

Intenzitet potpore za ove namjene može iznositi najviše 35% prihvatljivih troškova za velike poduzetnike, 45% za srednje i 55% za male poduzetnike. Ovi intenziteti mogu se povećati najviše za 15 postotnih bodova s obzirom na činjenicu da Republika Hrvatska spada u područja koja ispunjavaju uvjete iz članka 107. stavku 3. točke (a) UFEU, odnosno u potpomognuta područja.

Potpore za ulaganja povezana s recikliranjem i ponovnom uporabom vlastitog otpada korisnika se ne mogu dodijeliti temeljem ovog Programa.

9) Potpore za izradu studija zaštite okoliša

Državnu potporu za izradu studija, uključujući i energetske preglede izravno povezane s ulaganjima za zaštitu okoliša iz ovog Programa, Fond će dodijeliti u skladu s odredbama iz članka 49. Uredbe Komisije br. 651/2014, poglavljem I. te Uredbe i ovim Programom, odnosno ako se radi o studijama izravno povezanim s ulaganjima za zaštitu okoliša.

Potpore će se dodijeliti na osnovi prihvatljivih troškova izrade studija iz prethodnog stavka.

Intenzitet potpore može iznositi najviše 50% prihvatljivih troškova studija za potrebe velikih poduzetnika, 60% za srednje i 70% za male poduzetnike.

Potpore se neće dodjeljivati velikim poduzetnicima za energetske preglede koji se provode u skladu s člankom 8. stavkom 4. Direktive 2012/27/EU, osim ako se energetske preglede obavlja povrh obaveznog energetskeg pregleda na temelju ove Direktive.

Sredstva za provedbu Programa

XVI.

Za provedbu ovog Programa Fond će osigurati ukupno 75.000.000 (sedamdeset i pet milijuna) kuna, odnosno 25.000.000 kuna za svaku godinu primjene Programa.

Objavljivanje i provedba Programa

XVII.

Ovaj Program stupa na snagu danom objave na mrežnoj stranici Fonda (http://www.fzoeu.hr/docs/program_dodjele_drzavnih_potpora_za_zastitu_okolisa_za_razdoblje_2015_2017_v1.pdf) dana 9. rujna 2015. godine i isti će biti objavljen na mrežnoj stranici za vrijeme njegovog cijelog trajanja.

Praćenje i osiguranje dostupnosti informacija vezanih uz provedbu Programa

XVIII.

Fond će dodjeljivati državne potpore iz ovog Programa na transparentan način i u skladu s člankom 9. Uredbe Komisije br. 651/2014. Također, vodit će detaljnu evidenciju o dodijeljenim potporama s informacijama i detaljnom dokumentacijom koja je potrebna kako bi se pokazalo da su potpore iz ovog Programa dodjeljivane sukladno propisima. Ta će se evidencija čuvati 10 (deset) godina od datuma posljednje potpore na temelju ovog Programa.

Po završetku postupka dodjele sredstava potpore, Fond će Ministarstvu financija, jednom godišnje, do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu, dostavljati podatke o dodijeljenim potporama.

Za sve pojedinačne potpore koje su dodijeljene na temelju ovog Programa, a koje po poduzetniku/ korisniku prelaze 500.000,00 eura (petsto tisuća), na svojoj mrežnoj stranici Fond će objaviti sljedeće podatke:

- Ime/naziv poduzetnika/korisnika potpore
- Oznaku korisnika – OIB ili MBO
- Vrstu poduzetnika – mali, srednji ili veliki
- NUTS regiju
- Sektor sukladno NKD
- Visinu potpore izraženo u kunama
- Instrument potpore (subvencija)
- Datum dodjele potpore
- Cilj potpore
- Davatelj potpore
- Naziv mjere potpore.

Prijelazne i završne odredbe

XIX.

Potpore sadržane u ovom Programu temelje se na odredbama Uredbe Komisije br. 651/2014. Za sva pitanja koja nisu uređena ovim Programom te u slučaju suprotnosti neke od odredbi ovog Programa s pravilima iz Uredbe Komisije br. 651/2014, primjenjivat će se pravila iz predmetne Uredbe.

Klasa: 024-04/14-02/12

Urbroj: 563-01/01-15-39

Zagreb, 9. rujna 2015.

Direktor:

Sven Müller, dipl. ing. građ.